

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gnoti Seautón, Sive Arnoldi Geulincs Ethica

Geulincx, Arnold

Lugd. Batav., MDCLXXV

VII. Quando.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48728)

tam serio, tam cordate, quam cum maxime.

Syncera etiam debet esse actio boni viri, id est, non aliter exterius exhibita, quam intus ab ipso concepta: nulla enim Ratio est, cur aliquid simulet, quandoquidem id quod agit sit optimum, nec hominibus placere studeat, sed tantum Deo & Rationi obedire. Nihilominus hic subinde opus est discretione, & etiam si nihil simulet vir bonus, quædam tamen celat & silentio premit: etiam si nunquam aliorum nequitie consentiat, sæpe tamen eam non reprehendit, & nec dicto nec facto contravenit; quo casu quidem imprudentioribus fide ac dissimulanter facere vir bonus videtur; sed errant hi: & longe aliud est, celare veritatem, aliud mentiri; item aliud cooperari nequitie alicujus, aliud non contravenire, ut paulo infra, ubi de discretione.

VII. QUANDO.

Hæc particula significat tempus, quo actio exercenda est. Symbolum.

DELIBERANDUM EST DIU EXE-
QUENDUM CITO.

Quo monetur non agere, nisi post ma-
turam

turam deliberationem, qua actionem e-
jusque circumstantias circumspectè per-
penderimus: in ipsâ vero actione, quam
post maturam deliberationem exercemus,
non hæreamus, non interpellemus illam
parergis, sed uno & continuo ductu perdu-
camus cito & sedulo ad finem: cujus Ra-
tio satis patet ex principiis nostris Ethicis.

§. 2. Providentia.

Ex circumspectione naturaliter conse-
quitur Providentia: cum enim dili-
genter consideramus circumstantias actio-
nis exercendæ (quod circumspectionis Of-
ficium est) facile enim videmus, quod ex
actione nostra, tum circa nos ipsos, tum
circa alios homines emanare possit: (quod
Providentiæ munus est.)

Inter Providentiæ partes facile prima
est cavere Scandalon. *Scandalon* vero non
est aliud, quam occasio peccandi sumpta
ex alterius alicujus actione: ut si alicui
convitium facias, ille vero inde irritatus
& excandescens aliis te adoriatur, ad ma-
nus & ferrum veniat: hic illa tua actio,
qua convitium fecisti, Scandalon est.

Scandalon dividitur in datum & acce-
ptum. (Theologi illud infirmorum, hoc
vero